

Borivoj Ladišič: Ponovni zagon klubske aktivnosti leta 1978

Z odhodom nekaterih starejših in izkušenih jamarjev in z odhodom predsednika Medleta je nastopilo nekajletno obdobje neaktivnosti. Marca leta 1978 so na iniciativo Milana Eržena, Nikole Padevskega, Danila Breščaka in Lojzeta Medleta ponovno spravili klub k življenju. Sklican je bil občni zbor v sindikalnem domu, na katerega so me opozorili izobešeni plakati po mestu. Med govorniki mi je ostal v spominu le Rado Gospodarič, zaradi lepih vzpodbudnih besed, še bolj pa zaradi darila, ki ga je prinesel iz Postojne. Na ovitkih štirih debelih knjig je z zlatimi črkami pisalo Speleološka karta Novo mesto od 1 do 4. Pravi zaklad, ki ga še danes velikokrat vzamem v roke.

Dobili smo klubske prostore v Sokolskem domu, tudi nekaj opreme smo nabavili. Kmalu smo začeli hoditi tudi na akcije. Žal je bila moja prva akcija udeležitev na pogrebu štirih jamarjev iz Kočevja, ki so se smrtno ponesrečili v jami Bilpa. Nestrpno sem čakal na prvo jamarsko ekskurzijo, medtem sem iz borne literature in nekaj starih zapisnikov poskusil dojeti skrivnosti merjenja in risanja jam. Prva akcija je bila sicer arheološko obarvana, a zelo zanimiva. Z Danilom sva prekopavala tla v Beceletovi jami ter iskala ostanke iz vojnih dni. Danilo mi je opisal dogodke iz druge svetovne vojne, ko je v jami padel narodni heroj Vinko Paderšič Batreje. Pred obletnico njegove smrti smo organizirali s šolarji in krajanji Otočca delovno akcijo za ureditev jame in okolice. Sledila je še proslava, na kateri smo imeli jamarji ob jami tudi svoj razstaveni prostor. Potem je prišel čas za pravo jamarsko akcijo. Odpravili smo se v Gabrsko jamo. Ta je razvejan splet rogov, dvoran, brezen in prehodov, ki še danes niso v celoti raziskani. V to jamo smo pripravili kakih pet ekskurzij. Najprej smo jo dobro raziskali, potem pa je bilo treba organizirati več akcij, da smo jamo izmerili. Kot začetnik in samouk se se kar dobro znašel. Tudi z zapisnikom ni bilo težav. Takoj sem ugotovil, da je delo, ki ga po akciji opraviš doma – dokumentiranje jame, prav tako zanimivo, kot raziskovanje

Predstavitve društva pred Beceletovo jamo ob obletnici smrti Vinka Paderšiča – Batreje leta 1978.

Z leve: Anton Tramte, Peter Simčič, Marta in Lojze Medle ter obiskovalka. Arhiv JK Novo mesto

samo. Lahko rečem, da je prav delo z zapisniki in jamarskim katastrom zaznavno zapisano v mojem 25-letnem aktivnem delu v klubu. Kmalu sem poleg naloge vodje akcij prevzel tudi vodenje katastra, ki sem ga vodil še vrsto let.

Sledile so akcije v jame v bližnji okolici Novega mesta. Gonilna sila je bil seveda Lojze, ki je tudi pokazal, kje so jame. Klub maloštevilnemu članstvu pa smo poskrbeli za sposobno jamarsko posadko. Od starih članov je poleg Lojzeta v jame hodil še Peter Simčič, nekajkrat pa tudi Milan Eržen, od novih jamarjev pa Miran Jenko, Anton Tramte in Slavko Legan ter jamarka Irena Podbevšek, večkrat pa tudi Marta Medle. Občasno so se nam pridružili še nekateri jamarji, ki pa niso zdržali dolgo v naših vrstah: Tone Hočevar, Stanko Mavser, Bogomil Gasior, Slavko Trontelj, Stanislav Umek in še kdo. Raziskovali smo na Gorjancih, na pobočjih Roga, v Krški kotlini in v okolici Trške gore. Obsežne raziskave ob reki Temenici sem strnil v nalogi o Temeniškem podolju, ki je dobila eno od prvih nagrad iz sklada Krkinih nagrad, te raziskave sem predstavil tudi na speleološkem kongresu tedanje države. Pomagali smo tudi pri arheoloških izkopavanjih v Lukenjski jami, ki jih je vodil dr. France Osole.

*Raziskovanje
Gabske jame je
pritegnilo množico
domačinov.
Lojze Medle se vrača
iz raziskovanja.
Arhiv JK Novo mesto*

Posebnost tega obdobja so bile razstave z jamarsko tematiko. Tako smo pripravili razstavi v Osnovni šoli Katje Rupena – danes OŠ Center, in v avli današnjega Kulturnega centra Janeza Trdine, na razstavi Gozd, gobe, cvetje. Pred Sokolskim domom smo imeli veliko vitrino, v kateri sem mimoidočim postavil na ogled fotografije z jamarskih ekskurzij.

Jamarji iz Dolenjske in Bele krajine smo se dogovorili za vsakoletna srečanja, na katerih bi se bolj spoznali in sodelovali pri skupnih raziskavah. Tako so se začeli Dolenjski jamarski tabori. Prvi je bil leta 1979 v Bilpi. Posvečen je bil 90-letnici organiziranega raziskovanja jam v Sloveniji, na njem pa je bila tudi odkrita spominska plošča pred jamo, v kateri so se prejšnje leto smrtno ponesrečili štirje kočevski jamarji. Naslednji tabor je bil v Črnomlju, leta 1981 pa v Kostanjevici.

V tem obdobju nam je uspelo ponovno oživeti klubsko in raziskovalno dejavnost. Vse akcije so se evidentirale v dnevniku akcij, poleg tega je bil voden tudi dnevnik katastra. Uredili smo klubski kataster in ga dopolnili z zapisniki vseh jam z našega raziskovalnega območja. Opravljene jamarske raziskave so bile kvalitetne, zapisniki in načrti natančni in

vzorni, tako da je zapisnik o jami Mačkovec celo v republiškem merilu postavljen za vzgled. To je obdobje, ko se je začela uveljavljati nova tehnika raziskovanja jam. Nabavili smo precej opreme za vrhno tehniko, izkušeni ljubljanski jamar Tomaž Planina pa nas je naučil, kako se jo uporablja. Prvi raziskovalni koraki z novo tehniko so bili zanimivi in spodbudni, do prave veljave pa je prišla šele s prihodom novega rodu jamarjev v naš klub.

Andrej Hudoklin: Topliško obdobje med leti 1982 do 1987

V jamarskem klubu so nekako po letu 1982, ko smo ob 20-letnici kluba prevzeli tudi organizacijo 12. zbora Jamarske zveze Slovenije, društvene aktivnosti občutno zaživele. K temu so pripomogla prizadevanja starejših članov, kot so Lojze Medle, Jože Cvitkovič, Milan Eržen in Nikola Padevski. V klub je prišla sodobna plezalna oprema, nad vse pomemben pa je bil klubski kombi, za katerega se je še posebej potrudil takratni predsednik Lojze. Na srečo sem prav v tem času poiskal stik s klubom. Aktivnost ni bila ravno na zavidljivi ravni. Občasno sem se pridružil akcijam v manj zahtevne objekte v družbi z Robertom Bučarjem,

Topliška udarna ekipa: Zdravko, Ivan in Andrej - Iztok pa za fotoaparatom, ob raziskavi Jame nad Dolgim vodnjakom, Kočevski rog, 1984

Matjažem Matkom, Robijem Oberčem, Rudijem Mussizo in s Tonetom Tramtetom. Pogrešal sem tisto pravo raziskovalno napetost in timsko delo, ki sem ga spoznal ob učnih akcijah s člani DZRLJ. Na raziskovalne akcije sem zato najprej pritegnil svojega dobrega prijatelja Iztoka Viliča, kmalu pa se nama je pridružil še Zdravko Bučar.

Tako nekako se je začelo topliško obdobje, kateremu ton smo dajali jamarji iz Dolenjskih Toplic. Hitro smo spoznali vse skrivnosti jamarske tehnike, opremljanja in dokumentiranja jam. Že leta 1982 smo poleti organizirali prvi intenzivni jamarski tečaj na Kunču sredi Kočevskega roga, kjer smo ob odkrivanju novih jam vzgajali tudi podmladek. Ob koncu poletja sva se z Zdravkom pridružila Iztoku na potepu z avtobusom in jamarsko opremo po jamah vzhodne Bosne. V porečju Korane smo raziskali več vodoravnih jam, po spletu okoliščin pa nas je pot pripeljala tudi na Grmeč, do globoke vhodne vertikalne brezna Jojkinovac.

Raziskovalni uspehi, številne novoodkrite jame in brezna so se vrstila. Leta 1983 se je aktivnost s prihodom Marka Pršine, Ivana Lukšiča in Bogdana Kladnika še povečala. Kot predsedniku kluba mi ni bilo težko koordinirati dela ekipe zagnanih sodelavcev in prijateljev;